

Temaplan for Blekkspruten 2017- 2018.

Barnehagens fem avdelinger har felles Årsplan som ligger på barnehagens hjemmeside. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsningsområder. Hver avdeling vil i tillegg ha sin temaplan som sier noe om hvordan dette iverksettes på den enkelte avdeling.

Det utarbeides sentrale [kvalitetsplaner](#) for arbeidet i barnehagene.

I den første tre-årsperioden, 2015 - 2018, skal kvalitetsutvikling i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsakelig innenfor områdene:

- Lekens betydning for barns utvikling
- Arbeid mot mobbing
- Realfag - undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

I tillegg til sentrale kvalitetsplaner, følger vi den nye Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver som trådte i kraft 1. august 2017.

Den nye Rammeplanen innledes med barnehagens verdigrunnlag som er

- Barn og Barndom- det å anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi
- Demokrati- økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap
- Mangfold og gjensidig respekt- fremme respekt for menneskeverdet og at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på
- Likestilling og likeverd- motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet
- Bærekraftig utvikling- lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen
- Livsmestring og helse- ha en helsefremmende og forebyggende funksjon

Barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Samfunnsmandatet er å i samarbeid og forståelse med hjemmet - ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

(se for øvrig udir.no/rammeplan)

Vi ønsker å gi rom for barnas egen medvirkning og etterkomme deres ønsker i forhold til hva hverdagen skal inneholde også; derfor vil det være mulighet for impulsivitet og å følge filosofien «Veien blir til mens du går». Enkelte ganger kan plan og praksis være noe avvikende; f. eks dersom barna er mer opptatt av å lete etter former eller farger i naturen en dag vi er på tur for å lete etter vårtegn, er det barnas ønske som følges.

Vi vil ha «Jeg og verden rundt meg» og «Vennskap» som hovedtema og implementere satsningsområdene i arbeidet med disse. Da det i barnehagen arbeides tverrfaglig, vil tema og satsningsområder være i samspill med hverandre og sjelden opptre isolert.

Lekens betydning for barns utvikling

Lek er barnehagebarnets viktigste uttrykksform og læringsarena. Gjennom leken kan barnet prøve ut erfaringer og kunnskaper som det har tilegnet seg, det kan bearbeide opplevelser og det kan gå inn og prøve ulike roller. I leken vil barna bruke kroppen sin, det vil trene språket og evnen til sosialt samspill vil utvikle seg i samlek med andre; Barn gjør oppdagelser og erfaringer innen alle de sju fagområdene mens de leker. (Se *fellesdelen*).

I tillegg gir leken masse glede og er dermed et mål i seg selv. Små barns lek er tett forbundet med deres særegne humor. Leken er frivillig og motivasjonen til å leke kommer innenfra.

Barnehagens hverdag skal være preget av lek og for at leken skal få gode vilkår hos oss, trenger barna "uforstyrret" tid til å leke med kompetente, voksne veiledere på sidelinjen. Vi prøver derfor å legge til rette for at barna får leke og utfolde seg fritt i så lange bolker som mulig. Leken har i seg selv stor egenverdi og er en viktig del av barnekulturen.

Begrepet *fri lek* er den tid på dagen da vi vil at leken skal være frivillig og lystbetont og den skal foregå på barnas premisser, styrt av barna.

I leken løses faste rollemønstre opp. Her kan vi også få trukket med barn som holdes utenfor, eller de som velger å leke alene, ved å styre leken ved hjelp av tilrettelegging og bevisstgjøring av egne valg. (Se *fellesdel*)

Slik vil vi legge til rette for lek:

- Sette av mye tid til lek i hverdagen, både inne og ute
- Ha variert materiell som oppmuntrer til kreativ lek
- Være stilasbyggende voksne som observerer, veileder og støtter barna i leken
- Bruke historier, fortellinger, bøker mm i samling for å utvide lekerepertoaret
- Hjelp de barna som ikke får det til med å få innpass i lek
- Følge opp barnas eget initiativ
- Dele inn i organiserte lekegrupper med deltagende voksne
- Aldersinndelte grupper på tvers av huset, annenhver uke

Arbeid mot mobbing- «Vennskap»- sosial kompetanse

Rammeplanen for barnehager sier noe om hvilket samfunnsansvar barnehagen har i tidlig forebygging av mobbing og å motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet; barn må få hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre og bli utfordret gjennom samhandling til å kunne mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andres behov. (Se *fellesdel*)

Det å føle at man er en del av en vennegruppe og at man har noen og være sammen med som liker en, er grunnlaget for trygghet og læring. Ved å aktivt arbeide forebyggende mot mobbing, inkludering og samspill legger vi grunnmuren for videre kommunikasjon og

samhandlingsregler. På Blekkspruten ønsker vi at alle skal få kunnskap om hvordan man får- og opprettholder vennskap. Barna skal også få oppleve det å ha venner og kunnskap om hvordan man kan være en god venn.

Vennskap kan blant annet oppsummeres slik:

- Vennskap er alltid spontane og selvvalgte
- Vennskap bygger på gjensidighet og tillit
- Tillit mellom barn gjør at de kan slåss uten at vennskapet trues
- Venner utvikler en felles oppfatning av hva som er morsomt, en humor som vi voksne ikke alltid kan forstå
- I vennskap inngår usagte regler om likeverd og rettferdighet
- Alle barn har rett til å oppleve vennskap - noen barn trenger hjelp fra en voksen
(Fra Kari Pape)

Sosial kompetanse og vennskap er en rød tråd som vil følge oss gjennom hele dagen og året.

Det å være sosialt kompetent vil vi oppsummere slik:

- Det å kunne ta og opprettholde kontakten med andre
- Det å kunne ta andres rolle og se en sak fra flere synsvinkler
- Kunne samarbeide, ta hensyn til og vise omsorg for andre i samhandling
- Kunne vise empati overfor andre
- Ha en aldersadekvat samspillskompetanse
- Beherske "kunsten å omgås andre"

For å oppnå dette vil vi

- Bruke leken aktivt, oppmuntre og støtte en god lek
- Bruke samlingsstunder til samtale, sanger, fortellinger, dramatiseringer
- De voksne skal være gode modeller for barna
- Være tydelige, tilstedeværende og tilgjengelige voksne som er klar over at barns trivsel er de voksnes ansvar og alltid ha fokus på voksenrollen
- Bevisst bruk av her - og nå situasjoner
- Bevisst bruk av problem- og konfliktløsning
- Sette ord på hendelser, rose positiv atferd og fremheve positive handlinger
- Lære barna å sette ord på følelser
- Gi alle barna en følelse av å bli sett og anerkjent
- Snakke med barna om å inkludere andre barn og snakke positivt om hverandre
- Ta hverandre «med det gode» og tillegge hverandre gode hensikter og intensjoner
- Vise hverandre respekt

Dette fordi

- Alle skal føle at de har venner og noen som bryr seg om dem i barnehagen →
- Trygghet er fundamentet for læring
- Alle skal lære grunnprinsippene for samhandling med andre

- Forebygging i forhold til ekskludering, mobbing, vold og antisosial atferd
- Fremme toleransen for at vi er forskjellige og motarbeide alle former for diskriminering
- Barna skal lære å ta vare på seg selv og hverandre
- Vennskap krever evne til sosial kompetanse- evne til innlevelse, selvhevdelse, selvkontroll, til prososial atferd, til å leke og til å glede seg sammen med andre barn
- Barn som er sosialt kompetente og har evnen til å etablere og opprettholde vennskap har ofte en enklere hverdag

Forebygging av mobbing har et stort fokus i barnehagen vår. Vi jobber mye med dette på avdelingene, i personalgruppen; på ledermøter, personalmøter og veiledningsgruppene til de pedagogiske medarbeiderne. Vi har også en egen prosjektgruppe, SE prosjektet, hvor en fra hver avdeling er med (*Se fellesdel*)

Realfag - undring og glede knyttet til matematikk og naturfag

Bærum kommune er en av landets 45 realfags kommuner. Det vil si at det her er en helhetlig satsning på realfag i barnehager og skoler.

Hos oss vil denne satsningen si at vi ønsker å anerkjenne barnets iboende nysgjerrighet og undring i forhold til ting som skjer rundt oss. Vi ønsker å være bevisst på å undre oss sammen med barna og eksperimentere. Dessuten ønsker vi å inspirere og motivere lysten til å lære mer.

I tillegg til dette, vil førmatematiske begreper være noe vi også er bevisste på (stor/liten, full/tom, foran/bak osv) Dette er grunnleggende kunnskap for å tilegne seg forståelsen av matematikk senere.

Også her har vi satt sammen en prosjektgruppe på huset med en voksen fra hver avdeling. Denne gruppen kommer til å ha ekstra fokus på å finne måter å implementere realfag i hverdagen og i tilrettelagte aktiviteter.

Utover selve tema, vil det være en stor bevissthet i forhold til realfag også i hverdagen:

- Benevning i forhold til hverdagssituasjoner (Nå står jeg bak deg. Har du prikkete genser i dag? Her borte skal vi gå til høyre.)
- Begrepsinnlæring
- Sortering av materiell på avdelingen
- Måltidet
- Formingsaktiviteter
- Bruk av tall og symboler
- Konstruksjonsleker
- Lek med figurer og former

«Jeg og verden rundt meg»

Den nye Rammeplanen sier noe om at barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer og omfatte nasjonale og internasjonale perspektiver. Barna skal føle at de blir sett, anerkjent og respektert for den de er på tross av likheter og forskjeller. Vi utforsker verden rundt oss- fra det nære til det fjerne- med barnet i sentrum.

Dette vil i hovedsak være det vi fokuserer på :

- Hvem er vi? - i barnehagen; (Avdeling, aldersgruppe)
- Familien min; hvordan er min familie? Finnes det andre typer familier?
- Barnekonvensjonen- i forbindelse med FN markeringen
- Tidens gang; dager, måneder, årstider
- Nærmiljø- hvor bor vi? Severdigheter og turmål i nærmiljøet, plassering i landet vårt.
- Samfunnet rundt oss. Hvem bestemmer? Hvor ringer vi hvis det brenner eller vi skader oss? Førstehjelp.
- Trafikk
- Hvor i verden bor vi (Norge, Europa)
- Hvilke nasjonaliteter er representert på Blekkspruten?
- Kultur og tradisjoner, mattradisjoner, språk, dyreliv; ville dyr og husdyr, musikk, kunst, landskap, natur etc
- Miljøvern- resirkulering

Temaet vil være gjennomgående hele året. Vi kommer til å bruke samlinger, her og nå situasjoner og tilrettelagte situasjoner til å formidle. Barnas initiativ vil også ha noe å si for hvor veien går videre og hvor lenge vi skal forbli i det enkelte undertemaet.

Vi vil jobbe med dette i her og nå situasjoner, samlinger og ellers egnede situasjoner i løpet av dagen og uken.

